

Mediji i informiranje

Sud Europske unije
PRIOPĆENJE ZA MEDIJE br. 63/15
U Luxembourg 4. lipnja 2015.

Presuda u predmetu C-497/13
Froukje Faber/Autobedrijf Hazet Ochten BV

Sud pojašnjava pravila u vezi sa zaštitom potrošača u području prodaje robe široke potrošnje i jamstva za takvu robu

Smatra se da su nesukladnosti koje se pojave u roku od šest mjeseci od isporuke robe postojale u trenutku isporuke

Cilj europske direktive o određenim aspektima ugovora sklopljenih s potrošačima jest osigurati zaštitu potonjih¹.

Dana 27. svibnja 2008., F. Faber kupila je rabljeno vozilo u jednoj autokući. Dana 26. rujna 2008., vozilo se tijekom vožnje zapalilo i potpuno uništilo. Vozilo je vučnim vozilom odvezeno u autokuću prodavatelja, a zatim, na zahtjev te autokuće, kod poduzetnika za uništenje autootpada, kako bi se tamo zbrinulo. F. Faber tvrdi, što autokuća osporava, da su tom prilikom stranke razgovarale o nezgodi i o eventualnoj odgovornosti autokuće. Dopisom od 11. svibnja 2009., F. Faber uputila je opomenu autokući prodavatelju. Tehnička istraga o uzroku požara na vozilu nije se mogla provesti, s obzirom na to da je vozilo u međuvremenu uništeno.

Budući da je prodavatelj osporavao svoju odgovornost, F. Faber pokrenula je sudski postupak. Gerechtshof (žalbeni sud) Arnhem-Leeuwarden, Nizozemska, pred kojim se vodio žalbeni postupak, odlučio je postaviti prethodna pitanja Sudu.

U odnosu na pitanje je li nacionalni sudac dužan po službenoj dužnosti ispitati treba li, u predmetnom slučaju, F. Faber smatrati potrošačem u smislu Direktive 1999/44, iako se ona nije pozvala na to svojstvo, Sud je u svojoj današnjoj presudi potvrdno odgovorio na to pitanje. Činjenica ima li potrošač stručnu pomoć odvjetnika ne može izmijeniti taj zaključak.

U tom smislu, Sud je potvrdio da nacionalni sudac može paziti po službenoj dužnosti, u okviru žalbe, na članak 5. stavak 3. navedene direktive. Tom je odredbom propisano da se, osim ako se dokaže suprotno, za svaku nesukladnost koja se pojavi u roku od šest mjeseci od isporuke robe u načelu smatra da je postojala i u trenutku isporuke. Naime, s obzirom na narav i važnost javnog interesa na kojem se zasniva zaštita koja se potrošačima osigurava tom odredbom, tu odredbu treba smatrati pravim pravilom istovjetnim pravilu javnog poretka unutar nacionalnog pravnog poretka.

Sud koji je uputio zahtjev također pita je li nacionalno pravilo koje potrošaču nalaže da dokaže da je pravodobno obavijestio prodavatelja o nesukladnosti protivno načelu djelotvornosti. Naime, sukladno nizozemskom pravu, potrošač je načelno dužan, u slučaju osporavanja prodavatelja, dokazati da je potonjeg obavijestio o nesukladnosti isporučene robe, i to u roku od dva mjeseca od utvrđenja nesukladnosti.

Sud je u tom pogledu podsjetio da Direktiva 1999/44² državama članicama omogućuje da predvide da potrošač, kako bi se mogao koristiti svojim pravima, mora obavijestiti prodavatelja o nesukladnosti u roku od dva mjeseca od datuma na koji je tu nesukladnost otkrio. U skladu s

¹ Direktiva 1999/44/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 25. svibnja 1999. o određenim aspektima prodaje robe široke potrošnje i o jamstvima za takvu robu (SL L 171, str. 12.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 15., svezak 22., str. 17.)

² Čl. 5. st. 2.

pripremnim aktima direktive, ta mogućnost je rezultat nastojanja da se poveća pravna sigurnost, potičući kupca na „određenu pažnju uzimajući u obzir interese prodavatelja“ „a da se ne uvodi stroga obveza provođenja temeljitog pregleda robe“.

Sud objašnjava da je obveza koju je tako dužan ispuniti potrošač ograničena na obavještanje prodavatelja o postojanju nesukladnosti. Potrošač u tom stadiju nije dužan dokazati da nesukladnost doista utječe na robu koju je kupio, ni navesti točan uzrok te nesukladnosti. Nasuprot tomu, kako bi obavijest mogla biti korisna prodavatelju, treba sadržavati određen broj napomena, čiji bi stupanj preciznosti nužno morao varirati ovisno o okolnostima svojstvenim svakom pojedinom slučaju.

Konačno, sud koji je uputio zahtjev pita kako funkcionira podjela tereta dokazivanja i, osobito, koje je činjenice potrošač dužan dokazati.

Sud navodi da u slučaju kada se nesukladnost pojavi u roku od šest mjeseci od isporuke robe, direktiva potrošača oslobađa tereta dokazivanja propisujući da se smatra da je nesukladnost postojala u trenutku isporuke. Kako bi se mogao koristiti tim oslobođenjem, potrošač ipak mora dokazati određene činjenice.

Kao prvo, on mora iznijeti tvrdnje i dokazati da prodana roba nije u skladu s ugovorom jer, primjerice, nema ona svojstva koja je potonji ugovorio ili nije prikladna za upotrebu u svrhe za koje se proizvodi iste vrste obično koriste. Potrošač je dužan dokazati samo da nesukladnost postoji. Nije dužan dokazati njezin uzrok niti to da se njezin izvor može pripisati prodavatelju.

Kao drugo, potrošač mora dokazati da se predmetna nesukladnost pojavila, to jest da se fizički otkrila u roku od šest mjeseci od isporuke robe.

Kada dokaže te činjenice, potrošač je oslobođen obveze dokazivanja da je nesukladnost postojala na dan isporuke robe. Pojavljivanje te nesukladnosti u kratkom razdoblju od šest mjeseci omogućuje da se pretpostavi da je, ako se ona otkrila tek nakon isporuke robe, u toj robi već postojala, „u povojima“, prilikom isporuke.

Stoga je u tom slučaju stručnjak dužan dokazati da nesukladnost nije postojala u trenutku isporuke robe i da je njezin uzrok ili izvor u djelovanju ili propustu koji se dogodio nakon te isporuke.

NAPOMENA: Prethodni postupak omogućuje sudovima država članica da, u okviru postupka koji se pred njima vodi, upute Sudu pitanja o tumačenju prava Unije ili o valjanosti nekog akta Unije. Sud ne rješava spor pred nacionalnim sudom. Na nacionalnom je sudu da predmet riješi u skladu s odlukom Suda. Ta odluka jednako obvezuje i druge nacionalne sudove pred kojima bi se moglo postaviti slično pitanje.

Neslužbeni dokument za medije koji ne obvezuje Sud.

[Cjelovit tekst](#) presude objavljuje se na stranici CURIA na dan objave.

Osoba za kontakt: Iliana Paliova ☎ (+352) 4303 3708